

Dan Stănescu

Nota de față, se vrea doar o simplă listă a păsărilor Histriei, identificate în sudul complexului lagunar Razelm-Sinoe, într-un deceniu de observații: 1968—1978. Din punct de vedere fenologic, au fost acoperite toate aspectele unui an, începînd cu cel prevernar pînă la cel hiemal, inclusiv. În atribuirea elementelor faunistice, ne-am ghidat după Voous (1968).

Tabela 1

Lista de păsări din sudul complexului lagunar Razelm-Sinoe.

Specia	elem. faunistic	Specia	elem. faunistic
1	2	1	2
1. <i>Gravia arctica</i>	siberian	30. <i>Tadorna ferruginea</i>	paleoexeric
<i>Podiceps cristatus</i>	palearctic	<i>Anas penelope</i>	palearctic
<i>Podiceps griseigena</i>	holarctic	<i>Anas strepera</i>	holarctic
<i>Podiceps nigricollis</i>	palearctic	<i>Anas crecca</i>	holarctic
<i>Podiceps ruficollis</i>	palearctic	<i>Anas platyrhynchos</i>	holarctic
<i>Phalacrocorax carbo</i>	palearctic	<i>Anas acuta</i>	palearctic
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i>	sarmatic ?	<i>Anas querquedula</i>	palearctic
<i>Pelecanus onocrotalus</i>	palearctic	<i>Anas clypeata</i>	holarctic
<i>Pelecanus crispus</i>	sarmatic	<i>Netta rufina</i>	sarmatic
10. <i>Ardea cinerea</i>	palearctic	<i>Netta rufina</i>	
<i>Ardea purpurea</i>	indo-african	<i>Aythya ferina</i>	palearctic
<i>Egretta alba</i>	cosmopolit	40. <i>Aythya nyroca</i>	mediteran
<i>Egretta garzetta</i>	palearctic	<i>Aythya fuligula</i>	palearctic
<i>Ardeola rallioides</i>	etioplan	<i>Aythya marilla</i>	holarctic
<i>Nycticorax nycticorax</i>	cosmopolit	<i>Clangula hyemalis</i>	arctic
<i>Ixobrychus minutus</i>	palearctic	<i>Melanitta nigra</i>	holarctic
<i>Botaurus stellaris</i>	palearctic	<i>Bucephala clangula</i>	holarctic
<i>Ciconia ciconia</i>	palearctic	<i>Mergus merganser</i>	holarctic
<i>Plegadis falcinellus</i>	palearctic	<i>Mergus albellus</i>	palearctic
20. <i>Platalea leucorodia</i>	palearctic	<i>Mergus serrator</i>	palearctic
<i>Phoenicopterus ruber</i>	necunoscut	<i>Aquila hellaca</i>	holarctic
<i>Cygnus olor</i>	palearctic	50. <i>Buteo buteo</i>	arctic
<i>Cygnus cygnus</i>	palearctic	<i>Buteo lagopus</i>	holarctic
<i>Cygnus bewickii</i>	arctic	<i>Accipiter gentilis</i>	arctic
<i>Anser fabalis</i>	palearctic	<i>Accipiter nisus</i>	palearctic
<i>Anser anser</i>	palearctic	<i>Milvus migrans</i>	eurasiatic
<i>Anser albifrons</i>	arctic		etioplan
<i>Branta ruficollis</i>	arctic	<i>Haliaeetus albicollis</i>	palearctic
<i>Tadorna tadorna</i>	sarmatic ?	<i>Pernis apivorus</i>	european

1	2	1	2
160. <i>Acrocephalus schoenobenus</i> <i>Acrocephalus palustris</i> <i>Acrocephalus scirpaceus</i> <i>Acrocephalus arundinaceus</i>	turchestan european europeano-turchestan europeano-turchestan	<i>Turdus merula</i> <i>Panurus biarmicus</i> <i>Parus caeruleus</i> <i>Emberiza calandra</i> <i>Emberiza citrinella</i> <i>Emberiza cia</i>	palearctic palearctic european europeano-turchestan palearctic palearctic palearctic
<i>Hippolais icterina</i> <i>Hippolais pallida</i> <i>Sylvia borin</i> <i>Sylvia atricapilla</i> <i>Sylvia curruca</i> <i>Sylvia communis</i>	mediteranean mediteranean european european europeano-turchestan europeano-turchestan	190. <i>Emberiza schoeniclus</i> <i>Plectrophenax nivalis</i> <i>Fringilla coelebs</i> <i>Carduelis chloris</i> <i>Carduelis carduelis</i> <i>Carduelis flammea</i> <i>Carduelis cannabina</i>	arctic european europeano-turchestan europeano-turchestan holarctic europeano-turchestan
170. <i>Phylloscopus collybita</i> <i>Phylloscopus trochilus</i> <i>Phylloscopus sibilatrix</i> <i>Ficedula hypoleuca</i> <i>Ficedula albicollis</i> <i>Ficedula parva</i> <i>Muscicapa striata</i> <i>Saxicola rubetra</i> <i>Saxicola toquata</i> <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	plearctic palearctic european european european palearctic europeano-turchestan european palearctic european	<i>Carduelis flavirostris</i> <i>Passer domesticus</i> <i>Passer montanus</i> 200. <i>Passer hispaniolensis</i> 201. <i>Sturnus roseus</i> <i>Sturnus vulgaris</i> <i>Oriolus oriolus</i> <i>Pica pica</i>	tibetan palearctic palearctic turchestan turchestan europeano-turchestan palearctic palearctic
180. <i>Luscinia megarhynchos</i> <i>Oenanthe oenanthe</i> <i>Oenanthe pleschanka</i> <i>Turdus pilaris</i>	european palearctic turchestan siberian	205. <i>Corvus monedula</i> 206. <i>Corvus frugilegus</i> 207. <i>Corvus cornix</i> 208. <i>Corvus corax</i>	palearctic palearctic palearctic holarctic

În urma prezentării indexului taxonomic al tuturor speciilor care apar în zona Ilistria și în întreg sudul complexului lagunar Razelm-Sinoe, rezultă că am identificat aproximativ 50 % din totalul speciilor cunoscute în avifauna țării noastre. Cele 208 specii, aparțin la 16 tipuri faunistice (după Voous, 1962). Acestea sînt: palearctic (32,6 %), holarctic (11,5 %), sarmatic (1,4 %), indo-african (1,9 %), cosmopolit (3,8 %), etiopian (0,4 %), arctic (4,8 %), paleoxeric (19,2 %), mediteranean (1,9 %), eurasiatic-etiopian (1,4 %), european (6,7 %), europeano-turchestan (6,2 %), turchestan (1,9 %), siberian (1,9 %), turchestano-mediterranean (2,8 %) și tibetan (0,4 %). Bine și foarte bine sînt reprezenta Anatidae, Larolimicolele și Passeriformele.

Analiza calitativă și cantitativă a populațiilor de Laro-Limicole.

Metoda folosită în stabilirea cantitativă și calitativă a populațiilor de Laro-Limicole, este cea a lui Ferry și Frochot (1970). Cunoscută și sub numele de metoda tranșelor, aceasta caută aflarea indicelui kilometric de abundență (IKA). Cum însă IKA reprezintă o valoare subiectivă în estimarea ponderii speciilor, am recurs și la aflarea numărului mediu de exemplare observate, cum și la frecvența acestora din totalul observațiilor. Ajungem astfel la o interpretare mult mai puțin subiectivă și apropiată de adevăr. De ex.: *Larus fuscus* reprezentat printr-un număr de 4 indivizi (medie) creează impresie observării la fiecare ieșire făcută. Dar frecvența întîlnirilor, conform calculului (0,2 %) indică numărul scăzut de contacte (4 în cazul nostru) spre deosebire de *Tringa stagnatilis* cu același număr de indivizi, dar numărați într-un procent de 0,8 % contacte.

Corelind cele trei valori : numărul mediu exemplare, IKA și frecvența în % — din tabelul 2 de mai jos — ajungem la a recunoaște specia abundentă mai puțin sau de loc abundentă.

Tabela 2

Specia	Nr. med. ex.	IKA	Frecv. %
<i>Numenius arquata</i>	6	0,3	5,8
<i>Calidris canutus</i>	3	0,1	0,1
<i>Tringa erythropus</i>	1	0,05	0,8
<i>Limosa lapponica</i>	3	0,1	0,2
<i>Limosa limosa</i>	25	1,2	1,0
<i>Numenius phaeopus</i>	2	0,1	0,2
<i>Tringa hypoleucos</i>	1	0,05	1,0
<i>Tringa stagnatilis</i>	4	0,2	0,8
<i>Tringa glareola</i>	1	0,05	0,3
<i>Tringa ochronus</i>	2	0,1	5,8
<i>Tringa nebularia</i>	3	0,1	1,2
<i>Tringa totanus</i>	40	2,0	8,0
<i>Gelochelidon nilotica</i>	2	0,1	0,3
<i>Stercorarius sp.</i>	2	0,1	0,2
<i>Charadrius hiaticula</i>	3	0,1	0,2
<i>Charadrius dubius</i>	31	1,5	0,8
<i>Charadrius alexandrinus</i>	43	2,1	6,0
<i>Vanellus vanellus</i>	4	2,0	6,3
<i>Haematopus ostralegus</i>	1	0,05	0,1
<i>Calidris temminckii</i>	1	0,05	0,06
<i>Hydroprogne caspia</i>	2	0,1	1,2
<i>Pluvialis apricaria</i>	1	0,05	0,2
<i>Pluvialis squatarola</i>	5	0,2	2,6
<i>Eudromias morinellus</i>	2	0,1	0,06
<i>Arenaria interpres</i>	6	0,3	0,2
<i>Gallinago gallinago</i>	1	0,05	0,4
<i>Gallinago media</i>	1	0,05	0,06
<i>Calidris alpina</i>	44	2,2	1,8
<i>Lymnocryptes minimus</i>	1	0,05	0,06
<i>Calidris ferruginea</i>	39	1,9	0,8
<i>Sterna sandvicensis</i>	1	0,05	0,06
<i>Glareola nordmanni</i>	2	0,1	0,2
<i>Glareola pratincola</i>	3	0,1	3,0
<i>Burhinus oedienemus</i>	1	0,05	1,2
<i>Phalaropus lobatus</i>	2	0,1	0,06
<i>Himantopus himantopus</i>	4	0,2	0,2
<i>Recurvirostra avosetta</i>	167	8,3	3,7
<i>Philomachus pugnax</i>	25	1,4	3,3
<i>Limicola falcinellus</i>	33	1,6	1,6
<i>Calidris minuta</i>	58	2,9	4,1
<i>Sterna hirundo</i>	4	0,2	2,8
<i>Sterna albifrons</i>	2	0,1	2,2
<i>Larus fuscus</i>	4	0,2	0,2
<i>Larus argentatus</i>	6	0,3	8,7
<i>Larus genivittatus</i>	4	0,2	1,0
<i>Larus ridibundus</i>	112	5,6	6,4
<i>Larus melanocephalus</i>	2	0,1	0,3
<i>Larus canus</i>	2	0,1	1,1
<i>Chlidonias leucoptera</i>	2	0,1	0,8
<i>Chlidonias nigra</i>	7	0,3	2,6
<i>Chlidonias hybrida</i>	2	0,1	0,8
<i>Larus minutus</i>	466	23,3	5,0

Cumulînd cele trei valori puse în discuție, putem trage concluzia că în cadrul laro-limicolelor, dominante pentru Histria sînt următoarele specii: *Limosa limosa*, *Tringa totanus*, *Charadrius alexandrinus*, *Galidris alpina*, *Recurvirostra avosetta*, *Calidris minuta*, *Larus ribidundus*, *Larus minutus*, și *Vanellus vanellus*.

Același raționament a stat și la baza aflării abundenței relative în cazul Laro-Limicolelor clocitoare la Histria. Dintre acestea, pentru perioada observației noastre, doar 7 s-au dovedit a fi clocitoare.

În urma observațiilor, a materialului prelucrat, *Histria nu constituie o zonă de cuibărit spectaculoasă, ci un refugiu de migrație pentru păsări*, punctele culminante situîndu-se în aspectul prevernal și autumnal al anului.

Tabelul 3

Specia	Perechi cuibătoare (medie cuiburi)	abundența rel. în terit. (%)
1. <i>Vanellus vanellus</i>	3	5,5
2. <i>Charadrius alexandrinus</i>	21	45,0
3. <i>Glareola pratincola</i>	3	5,7
4. <i>Burhinus oedienemus</i>	1	0,8
5. <i>Recurvirostra avosetta</i>	6	10,0
6. <i>Sterna hirundo</i>	10	11,0
7. <i>Sterna albifrons</i>	17	22,0

Datorită însă variației avifaunei existente aici în sensul de multitudine, pentru faptul că nicaieri altundeva în țară nu se pot observa asemenea aglomerări de păsări ca la Histria, cei 100 km² cîți cuprinde acest „loc de întîlnire al păsărilor rare“, cîștigă pentru specialist valoare inestimabilă din p.d.v. științific, în timp ce pentru orice iubitor de natură și om de cultură cu orizont larg în gîndire — așa cum îl pretinde acest penultim deceniu al sfîrșitului de veac pe care îl trăim, — certitudinea existenței în patrimoniul viu al țării al unei valori care o dată distrusă este de neîncercuit. Cu alte cuvinte, facem apel încă o dată la o mai bună înțelegere a ceea ce reprezintă Histria, nu numai pentru istorici, la aplicarea exploatării ghiolurilor, a nisipurilor de aici în limitele legalității, cum și la oprirea cu desăvîrșire a practicii vînătorii, interzisă dealtfel într-un teritoriu cu statut de refugiu ornitologic.

DIE VOGELFAUNA VON HISTRIA (DOBRUDSCHA)

Zusammenfassung

Es werden für die Vogelfauna von Histria 208 Arten nachgewiesen; das sind mehr, als die Hälfte der Vogelarten welche in Rumänien gemeldet wurden. (Tab. 1). Sie gehören 16 verschiedenen Faumentypen an. Von den nachgewiesenen Limicolen (Tab. 2), brüten hier nur 7 Arten (Tab. 3). Histria ist jedoch ein wichtiges durchzugsgebiet für viele Arten während ihres Frühjahrs- u. Herbstzuges.

BIBLIOGRAFIE :

- Ferry, C., Frochot, B. Blondel, J., (1970): „*La methode des indices ponctuels d'abondance ou des releves d'avifaune par „Station d'ecoute“*”. Alauda, vol. 38/1. Paris.
- V o o u s, K. H. (1962): „*Die Vogelwelt Europas u. ihre Verbreitung*“. Berlin.

DAN STĂNESCU,

Sibiu, cod. 2400

Str. Miron Costin nr. 13

ROMÂNIA